

Ohjaajien ja kansainvälisten terveysalan opiskelijoiden kokemuksia harjoitteluun liittyvistä tekijöistä^{1,2}

Teema	Ohjaajien kokemukset ¹	Opiskelijoiden kokemukset ²
Kulttuurinen kohtaaminen ja vastavuoroinen oppiminen	+ Vastavuorosta oppimista lisäävät ja opiskelijoiden stressiä vähentävät: Ohjaajan myönteinen suhtautuminen kulttuurien väliseen kohtaamiseen, oppimiskokemusten reflektointiin ja ohjaajan toimiminen sillanrakentajana kulttuurien välillä.	+/- Uuteen kulttuuriseen ympäristöön sopeutuminen on aluksi stressaavaa, mutta koetaan palkitsevana oppimiskokemuksena, joka lisää kulttuurista ymmärrystä ja suvaitsevaisuutta. Sopeutuminen vaatii aikaa ja erityistä tukea etenkin harjoittelun alkuvaiheessa.
Ohjaajan rooli ja ohjaussuhde	- Ohjaajan oman ohjausosaamisen puutteet luovat haasteita opiskelijoiden ohjaukseen. - Vieraalla kielellä ohjaaminen voidaan kokea uuvuttavana, stressaavana ja haastavana.	+ Positiivinen ohjaussuhde ja harjoitteluympäristö lisäävät myönteisiä oppimiskokemuksia ja mahdollistavat opiskelijan aktiivisen osallistumisen potilaan hoitoon. - Negatiivisena koetaan tilanteet, joissa ohjaaja syrjii tai sulkee opiskelijan ulkopuolelle. - Ohjaajan korkeat odotukset opiskelijan kielitaitoa ja ammatillista osaamista kohtaan aiheuttavat paineita.
Opiskelijan asenne ja aktiivisuus	+ Opiskelijan oma-aloitteisuus, motivaatio ja itseohjautuvuus tukevat oppimista. - Haasteita ilmenee vähäpuheisempien, epävarmojen tai huonosti motivoituneiden opiskelijoiden ohjauksessa. - Haasteita ilmenee, kun opiskelijat eivät noudata sovittuja aikatauluja ja rutiineja.	+ Opiskelijan oppiminen vahvistuu edistämällä opiskelijan itseluottamusta ja aktiivisuutta harjoittelussa hyvällä perehdytyksellä, jatkuvalla reflektiolla ja palautteen antamisella.

TULOKSET

Teema	Ohjaajien kokemukset ¹	Opiskelijoiden kokemukset ²
Ohjaajan tuen tarve	<ul style="list-style-type: none"> +/- Ohjaajat tarvitsevat tukea kollegoiltaan ohjausmotivaation ylläpitämiseksi - Ohjauksen laatu saattaa heikentyä, erityisesti käytettäessä vierasta kieltä, jos ohjaukselle ei ole riittävästi aikaa 	<ul style="list-style-type: none"> +/- Organisaation tulisi tarjota ohjaajille riittävästi aikaa ja tukea kansainvälisten opiskelijoiden ohjaamiseen, sillä ne muodostavat hyvän ohjauskokemuksen perustan
Kielitaito opiskelijan ja ohjaajan välisessä vuorovaikutuksessa	<ul style="list-style-type: none"> + Opiskelijan hyvä kielitaito tukee vuorovaikutusta, ohjaussuhdetta ja opiskelijan kirjaamistaitoja. - Opiskelijan puutteellinen kielitaito aiheuttaa haasteita ja voi johtaa harjoittelun hylkäämiseen. + Opiskelijan nonverbaaliset taidot kehittyvät harjoittelun aikana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kielimuuri ja kommunikointivaikeudet koetaan oppimisen esteeksi.
Opiskelijoiden välinen yhteistyö ja syrjintä	<ul style="list-style-type: none"> + Yhteisten kokemusten jakaminen paikallisten ja kansainvälisten opiskelijoiden välillä laajentaa kaikkien globaalia näkökulmaa ja kansainvälisten opiskelijoiden sosiaalista verkostoa. - Huolta aiheuttaa kansainvälisten opiskelijoiden sosiaalinen eristäytyminen. - Paikallisten opiskelijoiden toteuttama syrjintä voi ilmetä kiusaamisena tai yhteistyöhaluttomuutena. 	<ul style="list-style-type: none"> + Vertaistuki ja kokemusten jakaminen koetaan tärkeäksi. - Opiskelijoiden välisissä suhteissa ulkopuolisuuden, eristäytyneisyyden ja syrjinnän kokemukset turhauttavat ja koetaan uhkaavina.

TULOKSET

Teema	Ohjaajien kokemukset ¹	Opiskelijoiden kokemukset ²
Koulutusorganisaation ja opettajien tarjoama tuki sekä harjoitteluun liittyvät ohjeet	<p>+/- Ohjaajan yhteistyö opettajien kanssa koetaan tärkeksi, mutta yhteistyökäytännöt voivat olla ohjaajalle epäselviä.</p> <p>- Riittämätön tuki koulutusorganisaation taholta aiheuttaa turhautumista ohjaajissa.</p>	<p>+ Ennen harjoittelua saatu kieli- ja kulttuurikoulutus lisää opiskelijoiden itseluottamusta ja vuorovaikutusvalmiuksia sekä edistää heidän kykyään muodostaa yhteys potilaisiin.</p> <p>+ Opettajien palaute, vierailut ja tuki lisäävät opiskelijoiden itseluottamusta ja itsenäisyyttä.</p> <p>+ Ohjattu harjoittelu tukee opiskelijan ammatillista kasvua.</p> <p>- Negatiiviset kokemukset harjoittelusta voivat lisätä opiskelijoiden stressiä opinnoista ja johtaa niiden keskeyttämiseen.</p>

TAUSTA

Globalisaation lisääntyminen lisää tarvetta tarkastella kansainvälisyyttä terveysalan koulutuksessa³. Suomessa terveysalan kansainvälisten opiskelijoiden määrä on ollut viime vuosina kasvussa⁴. Kansainväliset opiskelijat ovat esimerkiksi vaihto-opiskelijoita sekä kansainvälisiä opiskelijoita englanninkielisissä tai suomenkielisissä terveysalan koulutusohjelmissä. Ohjattu harjoittelu on merkittävä osa terveysalan koulutusta ja sillä on suuri merkitys opiskelijoiden ammatillisessa kehityksessä ja kasvussa^{5,6}. Tutkimukset eri puolilta maailmaa osoittavat, että terveysalan kansainvälisten opiskelijoiden suurimmat haasteet ilmenevät ohjatuissa harjoitteluissa. Haasteet liittyvät yleisimmin kulttuurisiin eroavaisuuksiin ja kommunikointiin.^{7,8,9} Kansainvälisten opiskelijoiden ohjattujen harjoitteluiden kehittämiseksi on tärkeää tietää sekä opiskelijoiden että heitä ohjaavien terveydenhuollon ammattilaisten kokemuksista ohjatuista harjoitteluista.

KÄYTTÖ-
KELPOISUUS
SUOMESSA

Tulokset soveltuvat suomalaiseen sosiaali- ja terveydenhuoltoon sekä terveysalan koulutukseen kehitettäessä ja toteutettaessa kansainvälisten opiskelijoiden ohjattuja harjoitteluja.

Millaisia kokemuksia ohjaajilla ja kansainvälisillä terveysalan opiskelijoilla on ohjatuista harjoitteluista?

AINEISTO JA MENETELMÄT

Näyttövinkki perustuu kahteen vuonna 2016 julkaistuun laadukkaaseen laadullisten tutkimusten järjestelmälliseen katsaukseen^{1,2}. Katsausten tarkoituksena oli kuvata ohjaajien¹ ja kansainvälisten opiskelijoiden² kokemuksia ohjatuista harjoitteluista terveydenhuollossa. Opiskelijoiden kokemuksia kuvaavaan katsaukseen sisältyi 12 tutkimusta (n = 428 osallistujaa). Tutkimukset olivat vuosilta 2003–2013 ja ne oli toteutettu Australiassa (n = 6), Suomessa (n = 2), Israelissa (n = 1), Kanadassa (n = 1), Norjassa (n = 1) sekä monikeskustutkimuksena (n = 1). Ohjaajien kokemuksia kuvaavaan katsaukseen sisältyi viisi tutkimusta (n = 65 osallistujaa). Tutkimukset olivat vuosilta 2003–2012 ja ne oli toteutettu Suomessa (n = 3) ja Australiassa (n = 2). Molemmissa katsauksissa tutkimusten laatu oli arvioitu korkeaksi ja aineisto analysoitu teemaattisella analyysillä. Katsausten menetelmällinen toteutus on kuvattu yksityiskohtaisemmin alkuperäisissä julkaisuissa^{1,2}. Katsausten laatu arvioitiin JBI:n järjestelmällisen katsauksen arviointikriteeristöllä*.

YHTEENVETO

Terveysalan kansainvälisten opiskelijoiden sopeutuminen harjoitteluympäristöön on vaiheittainen prosessi, joka edellyttää aikaa, suunnitelmallista perehdytystä sekä tukea harjoittelun ohjaajalta, opettajalta ja työyhteisöltä. Tuen merkitys korostuu erityisesti harjoittelun alkuvaiheessa, jolloin turvallinen ohjaussuhde, selkeät odotukset, jatkuva reflektio sekä perehdytys kieleen, kulttuuriin ja harjoittelun käytäntöihin vahvistavat opiskelijan itseluottamusta, aktiivista osallistumista ja kiinnostumista harjoitteluyhteisöön.

Oppimista edistävä, arvostava ja syrjimätön ilmapiiri tukee opiskelijan hyvinvointia, yhteenkuuluvuuden tunnetta, ammatillista kasvua ja myönteisiä oppimiskokemuksia. Ohjaaja voi toimia kulttuurisena sillanrakentajana, mutta laadukkaaseen ohjauksen varmistaminen ei saa jäädä yksittäisen ohjaajan vastuulle, vaan se edellyttää koulutusorganisaation ja työyhteisön tarjoamaa aikaa, koulutusta, kollegiaalista tukea ja selkeitä yhteistyökäytäntöjä. Syrjinnän, ulkopuolelle jättämisen, vähättelyn ja kiusaamisen ehkäisy sekä mahdollisten kielteisten kokemusten yhteinen käsittely ovat keskeisiä, jotta opiskelija saa tarvitsemansa tuen eikä jää kokemustensa kanssa yksin.

ASIAN-TUNTIJAT

Mikkonen Kristina¹, TtT, professori
Tuomikoski Annukka², TtT, dosentti, asiantuntijaylihoitaja
Kääriäinen Maria¹, TtT, professori

¹Lääketieteen tekniikan ja terveystieteiden tutkimusyksikkö – Oulun yliopisto,

²Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

TOIMITTAJAT

Mira Palonen, erikoistutkija, **Silja-Elisa Eskolin**, tutkija ja **Johanna Nyman**, vanhempi tutkija

Hotus NÄYTTÖVINKKI® 6/2026 – Päivitys

ISSN 2489-9577
 verkkolehti
 16.6.2026
 Hotus.fi

ALKUPERÄISET JULKAISUT

- Mikkonen K, Elo S, Tuomikoski A-M & Kääriäinen M.** Mentor experiences of international healthcare students' learning in a clinical environment: A systematic review. *Nurse Education Today* 2016; 40: 87–94. DOI: 10.1016/j.nedt.2016.02.013.
- Mikkonen K, Elo S, Kuivila H-M, Tuomikoski A-M, Kääriäinen M.** Culturally and linguistically diverse healthcare students' experiences of learning in a clinical environment: A systematic review of qualitative studies. *International Journal of Nursing Studies* 2016; 54: 173–187. DOI: 10.1016/j.ijnurstu.2015.06.004.

*Katsausten laatu: 9/10¹, 8/10² JBI: Checklist for Systematic Reviews and Research Syntheses

MUUT KÄYTETYT LÄHDEVIITTEET

- Myhre K.** Exchange students crossing language boundaries in clinical nursing practice. *International Nursing Review* 2011; 58(4): 428–433. DOI: 10.1111/j.1466-7657.2011.00904.x.
- Opetushallitus.** Ulkomaalaiset tutkinto-opiskelijat Suomen korkeakouluissa. Saatavilla: <https://www.oph.fi/fi/tilastot/ulkomaalaiset-tutkinto-opiskelijat-suomen-korkeakouluissa>. Viitattu 4/2026.
- Martikainen T, Sivenius A.** Ohjatun harjoittelun merkitys ammatillisessa kasvussa. *Ammattikasvatuksen aikakauskirja* 2017; 19(2), 50–59.
- Hobenu KA, Adefuye AO, Naab F, Nyoni CN.** Strategies to enhance clinical teaching and learning in undergraduate nursing education: A scoping review. *PLOS ONE* 2025; 20(6): e0305789. DOI: 10.1371/journal.pone.0305789.
- Edgecombe K, Jennings M, Bowden M.** International nursing students and what impacts their clinical learning: Literature review. *Nurse Education Today* 2013; 33(2): 138–142. DOI: 10.1016/j.nedt.2012.07.015.
- O'Reilly SL, Milner J.** Supporting culturally and linguistically diverse students during clinical placement: Strategies from both sides of the table. *BMC Medical Education* 2015; 15(175): 1–12. DOI: 10.1186/s12909-015-0458-3.
- Mikkonen K.** Clinical learning environment and mentoring of culturally and linguistically diverse nursing students. Väitöskirja. Oulu, Oulun yliopisto, 2017.
- Wijbenga MH, van der Goot WE, Ramaekers SPJ, Teunissen PW, Duvivier RJ, Driessen EW.** Challenges to students' learning and wellbeing during placement abroad: A qualitative study using rich pictures. *Perspectives of Medical Education* 2024; 13(1): 666–676. DOI: 10.5334/pme.1618.